

O'ktam Pardayevich olamdan o'tdilar

2021-yil 26-iyul O'zbekiston Respublikasi ilm-fan sohasiga ulkan hissa qo'shgan, ta'lif sohasining yetuk namoyondalaridan biri, Respublika oliy ta'lif Kengashi raisi, Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash muhandislari instituti rektori, iqtisodiyot fanlari doktori, professor Umurzakov O'ktam Pardayevich olamdan o'tdilar. Umurzakov O'ktam Pardayevich 1952-yil 20-avgustda Sirdaryo viloyatida tug'ilgan, 3 nafar farzandning otasi sifatida farzdanlarini ziyoli qilib o'stirdi va tarbiyaladi. Umurzakov O'ktam Pardayevich ko'p yillardan beri o'z ish faoliyati davomida O'zbekiston Respublikasida ilm-fan va ta'lif sohasida katta tashabbuslarni ilgari surish bilan bir qatorda Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash muhandislari instituti rivojlanishi uchun ulkan hisssalarini qo'shib kelayotgan edi. 1974-yildan 1977-yilgacha Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash injenerlari institutining "Mashinalar puxtaligi va remonti" kafedrasining kichik ilmiy xodimi, 1977-1980-yillarda Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash injenerlari institutining ilmiy-tadqiqot laboratoriysi kichik ilmiy xodimi, 1980-1990-yillarda Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash injenerlari institutining "Materialshunoslik va mashinasozlik" kafedrasi assistenti, 1990-1992-yillarda Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash injenerlari institutining Malaka oshirish fakulteti dekani, 1992-1996-yillarda Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash injenerlari institutining qishloq xo'jaligini mexanizatsialash muhandislari tayyorlash markazi prorektori, 1996-1999-yillarda Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash injenerlari institutining "Qishloq xo'jaligini mexanizatsialash" fakulteti dekani, 1999-2004-yillarda Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash muhandislari institutining Ilmiy ishlari va axborot texnologiyalari bo'yicha prorektori,

2004-2011-yillarda Toshkent irrigatsiya va melioratsiya institutining O'quv ishlari bo'yicha birinchi prorektori, 2011-2013-yillarda esa Toshkent irrigatsiya va melioratsiya institutiningng O'quv ishlari bo'yicha birinchi prorektori, rektor vazifasini bajaruvchi, 2013-yildan hozirga qadar Toshkent irrigatsiya va melioratsiya institutining "Suv xo'jaligi iqtisodi" kafedrasi professori, 2017-yil 26-maydan hozirga qadar Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash muhandislari institutining rektori, Respublika Oliy ta'lif Kengashi raisi sifatida mehnat faoliyatini olib borayotgan edilar. Umurzakov O'ktam Pardayevich O'zbekiston Respublikasi ilm-fan va ta'lif sohasida alohida hurmat va e'tiborga ega inson bo'lish bilan birga, zamonaviy ilm-fan, dunyodagi nufuzli ta'lif tizimlari bilan xalqaro integratsiya masalalarida ham tashabbus ko'rsatib, ko'plab ilmiy-amaliy loyihalarni ham amalga oshirdilar hamda buni barcha Respublikamizdagи олий та'lif muassasalariga ham targ'ib qildilar. Respublika Oliy ta'lif Kengashi raisi sifatida олий та'lif sohasida ham sezilarli amaliy ishlarni bajardilar. Berilgan taklif va tashabbuslar hukumatimiz tomonidan qo'llab-quvvatlanib, hozirgi kunda ham ish jarayonida tatbiq etilmoqda. Ilm-fan sohasida ham iqtisodiyot fanlari bo'yicha, ham qishloq va suv xo'jaligi iqtisodiyoti bo'yicha O'zbekiston Respublikasiga ko'plab salohiyatli, fidoiy va jonkuyar kadrlarni tayyorlab berdilar. Birgina Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti yo'nalishida o'zining 100 ga yaqin shogirdlari dissertatsiya himoyalarini O'ktam Pardaevich rahbarligida muvaffaqiyatlilimoya qilib, hozirgi kunda ishlab chiqarish tarmoqlarida o'z faoliyatlarini olib bormoqdalar. Professorni Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash muhandislari institutidagi faoliyatini bir kitob qilib yozsa, bir inson hayot davriga arzigelik ishlarni amalga oshirdi desak ham adashmagan bo'lamic. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash muhandislari institutida Respublika олий та'lif muassasalari orasida alohida tashabbus ko'rsatib, institut Uzreport telekanali va HUAWEI kompaniyasi bilan hamkorlikda professor-o'qituvchilar ma'ruzalarini ommaviy-axborot vositalari hamda ijtimoiy tarmoqlar orqali talabalar e'tiboriga yetkazish ishlarni amalga oshirdi, ushbu kompaniya bilan istiqbolli ishlarni hozirgi kunda ham davom etayotgani alohida ahamiyat kasb etadi. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash muhandislari instituti bilan har qancha faxrlansak arziydi. O'zbekiston Respublikasi олий та'lif muassasalari reytingida Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsialash muhandislari instituti 2018-yilda 3-o'rinni egallagan bo'lsa, 2019-yil

natijalari bo'yicha 2-o'rinni, 2020-yilda esa 0.1 ball farq bilan ikkinchi o'rinni qayd etdi. Hozirda jahon universitetlarining xalqaro reytingini aniqlovchi Quacquarelli Symonds (QS) reyting agentliklari tomonidan "Rivojlanayotgan Yevropa va Markaziy Osyo" (Emerging Europe and Central Asia - EECA) reytingida mamlakatimizda birinchi bo'lib, Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti mazkur reytingida 301+ o'rinni qayd etgan, hozirgi kunda bu o'rin yanada mustahkamlanib, yuqori o'rirlarni qayd etmoqda. Bundan tashqari, xuddi shunday yana bitta xalqaro reyting agentligi Times Higher Education (THE) tomonidan ham Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari insitituti Respublikada birinchi bo'lib, "Toza suv va sanitariya" yo'nalishida - 201-300 o'rin, "Ertangi hayot" yo'nalishida 201+o'rinni egallab, dunyo universitetlari reytingida sohasi bo'yicha 201+ o'rinni qayd etdi, hozirda esa O'zbekiston oliy ta'lif maussasalari orasida xalqaro reytingda eng yuqori o'rirlarni egallamoqda. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari insitituti xalqaro miqyosda 30 dan ortiq mamlakatlar bilan qo'shma dasturlar, memorandumlar va hamkorlik aloqalarini yangi bosqichga olib chiqib, istiqbolli rejalarini belgilagan holda hozirda ham ushbu harakatlar faol davom ettirilmoqda. Albatta bu yutuqlar boshida Umurzakov O'ktam Pardayevichning katta mehnatlari, tashabbuslari va oqil rahbar sifatida faoliyati sabab bo'ldi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 10-iyuldagagi 6024-sonli "O'zbekiston Respublikasi suv xo'jaligini rivojlantirishning 2020-2030 yillarga mo'ljallangan konsepsiysi"da nazarda tutilgan vazifalarni bajarish borasida Umurzakov O'ktam Pardayevich Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari institutini yangi bosqichga olib chiqishdek, katta rejalarini maqsad qilib olgan edi. Tahlil qilib aytadigan bo'lsak, horizgi kunga qadar O'ktam Pardayevich tomonidan tuzilgan rejalarini davom ettirish borasida keraklicha shart-sharoit yaratib va salohiyatli kadrlarni tarbiyalab ketdilar. Oxirgi yillarda institutda bajarilgan ulkan buniyodkorlik ishlari, zamonaviy texnologiyalar asosida jihozlangan laboratoriya va auditoriyalar, ta'lif texnologiyalari, iqtidorli talaba-yoshlarni, yosh olimlarni qo'llab-quvvatlash borasidagi katta mablag'lar va investitsiya jalg' etilishidek muhim islohotlarni qog'ozga tushiradigan bo'lsak, Umurzakov O'ktam Pardayevichning o'rni va mehnatlari samarasini ko'rish qiyin emas. Talabalar nazarida qaraydigan bo'lsak, Rektor. Bu so'zni eshitganda har bir insonning hayolida qattiqqo'l va ilmiy protokoldan chiqmaydigan o'ta rasmiy shaxs gavdalanadi. O'ktam Pardayevich esa har bir talabasining qalbiga qanday yo'l topishni biladigan kuchli psixolog, xalqchil, samimiylar va talabaparvar ustoz edilar. Har bir bitiruvchi shaxsan rektor qo'lidan diplom olishi kerak ekanligini ko'p eslatar va bu ishni juda katta e'tibor bilan bajarar edilar. Ularning shaxsan o'zidan diplom olgan yuzlab bitiruvchilar bu jarayon qanday hayajonli va naqadar ichki undovchi kuchni uyg'otishini bilishadi, yaxshi eslashadi. Ustozda yoshlarga hos bo'lgan tashabbuskorlik va yoshi ulug' insonlarda hayot tajribasi shakllantiradigan donishmandlik uyg'unlashib ketgan edi. Yaxshi tashabbuslarni yoqtirar, qo'llab-quvvatlar uni yanada mukammal bo'lishi uchun o'z tajribasidan misollar keltirib, tuzatish va qo'shimchalar kiritar edilar.

Inna lillahi va inna ilayhi roji'un.

O'ktam Pardayevich fidoyi olim, ilm-fan va ta'lifning haqiqiy jonkuyari edilar.

Ustozning barcha oila a'zolari, yaqinlari va shogirdlariga, jumladan farzandlari Bosh vazir o'rindbosari — investitsiyalar va tashqi savdo vaziri Sardor Umurzakovga hamdardlik bildirib qolamiz.